

Na gynekologii se nechodí jen akutně

Jít ke gynekologovi, i když vám nic není? Tak je to správné, protože preventivní prohlídky právě zde chrání ženy víc, než si myslí.

Petra Klomínková

Preventivních gynekologických prohlídkách se sice mluví často, ale asi ne všechny ženy vědí, co by prohlídka měla zahrnovat a na co během ní mají nárok. „Na preventivní prohlídku má v rámci veřejného zdravotního pojištění nárok jednou za rok každá dívka a žena od věku patnácti let. Prohlídka by měla probíhat u gynekologa, u kterého je dotyčná registrovaná. Nezletilé pacientky by měly na prohlídku doprovodit maminky, nebo jiný zákonný zástupce,“ říká profesor MUDr. Pavel Calda, CSc., z Gynekologicko-porodnické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Samotné prohlídce předchází odebrání anamnézy ženy. Během ní se lékař ptá na chronická onemocnění ženy, na její celkový aktuální zdravotní stav a na výskyt chronických onemocnění v rodině. Poté následuje vlastní prohlídka.

Ultrazvuk hodně napoví

„Ultrazvukový přístroj je dnes běžnou součástí gynekologické ordinace, takže se obvykle začíná ultrazvukovým vyšetřením dělohy a okolí jak přístupem přes břicho, tak poševní (vaginální) sondou. Pochopitelně se vaginálně nevyšetřuje u dívek a žen, které ještě nezačaly pohlavně žít. Výhodou ultrazvukového vyšetření je detailnější zobrazení umožňující přesnější diagnostiku. Ultrazvukové vyšetření pacientku nijak nezatíží, diagnostikovat se díky němu dají děložní myomy, nádory, cysty na vaječnících, samozřejmě těhotenství a další stavy,“ dodává lékař.

Vzhůru na lehátko

Další vyšetření probíhá na takzvaném gynekologickém vyšetřovacím stole. Žena při něm leží na zádech, tak, aby byly zevní pohlavní orgány a pochva lékaři dobře přístupné. „Pohledem kontrolujeme zevní pohlavní orgány a v gynekologických zrcadlech hodnotíme pochvu. Děložní čípek zobrazujeme nejraději kolposkopem, který umožňuje několikanásobné zvětšení. Součástí vyšetření by mělo být i zhodnocení přilehlých uzlin,“ popisuje profesor Pavel Calda.

Cytologie může zachránit život

Součástí preventivního gynekologického vyšetření je i screening karcinomu děložního čípku, kdy lékař z čípku děložního provede stěr buněk na cytologické vyšetření. „Toto vyšetření slouží ke včasnému odhalení prekanceróz, což jsou stadia předcházející rakovině děložního čípku. Odebraný stěr se nanáší na mikroskopické sklíčko a odesílá do laboratoře. Když se mikroskopickým vyšetřením vyloučí buněčné změny a test je označen jako negativní, žena v danou chvíli není ohrožena rozvojem karcinomu děložního čípku. Pokud laboratoř usoudí, že buňky vykazují

Cílem preventivních prohlídek

je včasné odhalení zdravotních problémů a prevence rozvoje vážných gynekologických onemocnění, jakým mohou být zejména onkologická onemocnění pohlavních orgánů. Z toho důvodu by ženy měly na prohlídky docházet pravidelně v doporučených intervalech, tak, aby bylo možné případné onemocnění odhalit včas, ve stadiu, kdy je velká pravděpodobnost na úspěšnou léčbu.

přednádorové změny, nebo dokonce, že se ve vzorku nacházejí již buňky nádorové, je pacientka odeslána na příslušné pracoviště, kde jí je doporučena léčba,“ popisuje profesor Pavel Calda.

Na stopě papilomavirům

Součástí preventivního gynekologického vyšetření může být i test na přítomnost HPV viru (lidský papilomavirus).

naš odborník

prof. MUDr. Pavel Calda, CSc.

mamografické vyšetření mají ženy nárok každé dva roky od 45 let věku. Pokud kdykoli v životě ženy vznikne podezření na rakovinu prsu, když si například sama nahmatá ‚bulku‘, je doporučeno diagnostické

Negativní test z cytologického vyšetření ženu vždy uklidní.

V minulosti se test dělal pouze ženám s podezřelým cytologickým vyšetřením. Od loňského roku ho lékař může provádět i ženám s negativním cytologickým nálezem, a to dvakrát za život, ve věku 35 a 45 let. „Lidských papilomavirů je několik typů a jejich přítomnost je rizikovým faktorem pro rozvoj rakoviny děložního čípku, proto se vyšetření provádí,“ doplňuje lékař.

Myslet i na prsa

Stranou preventivního vyšetření by neměla zůstat ani prsa. V rámci preventivního gynekologického vyšetření by lékař měl ženě vysvětlit význam samovyšetření prsů. „Na preventivní

vyšetření kdykoli, bez ohledu na věk. Typ vyšetření určí lékař podle věku a typu postižení,“ dodává profesor Calda.

O čem ještě může být řeč

Preventivní prohlídky mají i prostor pro individuální potřeby žen. Pokud lékař během vyšetření zjistí, že má žena zánět pochvy, podle příčiny zvolí vhodnou léčbu. U žen, které vedou sexuální život, je vhodné diskutovat potřebu ochrany před nechtěným otěhotněním. A naopak, pokud se žena během vyšetření svěří lékaři s tím, že se jí nedaří otěhotnět, jsou zahájeny kroky vedoucí k tomu, aby se těhotenství podařilo. ☺

inzerce 1/2